

Kits - Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel.

Beurtelings een artikel uit de Kits-krant en een volledig nieuw artikel.

Surf naar www.kits.be en voer de webcode van de laatste Kits-krant in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. 8 miljard, wat nu?

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Welkom baby' op pag. 1.
- Motivatie
Dinsdag 15 november 2022 gaat officieel de boeken in als de dag waarop de 8 miljardste mens geboren werd. Ook al is dit geen exact gegeven, maar een berekening met een grote foutenmarge. De geboorte van een baby is altijd een feest. Maar deze geboorte is heel betekenisvol. In 11 jaar tijd zijn we van 7 naar 8 miljard mensen gegaan. De keerzijde van de medaille is dat we alle voedsel, natuurlijke hulpbronnen, de beschikbare ruimte ... met 8 miljard mensen moeten delen. In deze les spitsen we ons toe op begrijpend lezen en logisch denken (toepassingen). Deze les sluit aan bij de deeldomeinen Taal, begrijpend lezen, Wiskunde, toepassingen en Actualiteit.
- Doelstellingen
 - De leerlingen lezen een artikel aandachtig.
 - De lln. geven antwoorden op vragen over een tekst.
 - De lln. duiden de belangrijke gegevens in een tekst aan.
 - De lln. stellen zelf een grafiek op.
 - De lln. lezen een grafiek af.
- Werkwijze
 - **Instap:** Vraag de leerlingen met hoeveel mensen we op de wereld zijn. Indien ze het nog niet gehoord hebben in het nieuws mogen ze een schatting maken. Bekijk samen met de leerlingen deze video: www.youtube.com/watch?v=r6qpDPzBdVk. Lees het artikel op pag. 1 van Kits. Vul opdracht 1 klassikaal in.
 - **Kern:** Bekijk nu samen met de leerlingen opdracht 2. Maak de eerste oefening klassikaal bij wijze van voorbeeld. De leerlingen werken voor de andere oefeningen zelfstandig of in duo's. Geef de leerlingen voldoende tijd. Verbeter nadien de oefeningen. Het artikel waaruit de stukjes tekst gehaald werden, is: www.demorgen.be/tech-wetenschap/vanaf-vandaag-zijn-we-met-8-miljard-is-de-grens-in-zicht-b7013bfa/

(De stukjes tekst werden hier en daar vereenvoudigd.)
Bespreek met de leerlingen op welke manier de grafiek uit opdracht 3 moet worden opgemaakt. Bekijk nadien ook de andere soort grafiek bij opdracht 4 en laat de leerlingen zelfstandig op zoek gaan naar het passende cijfermateriaal. Bekijk eventueel ook deze grafieken:

<https://nos.nl/artikel/2452484-vandaag-leven-er-precies-8-miljard-mensen-op-aarde-zegt-de-vn>
- **Slot:** Maak met de leerlingen een kaartje voor de 8 miljardste baby. De kinderen kunnen het kaartje versieren, een gedichtje schrijven ... Hang dit kaartje op aan de deur van de klas.

- Extra informatie:
 - <https://scientias.nl/vraag-hoeveel-mensen-zijn-er-ooit-geweest/>
 - <https://nos.nl/artikel/2436212-vn-dit-jaar-8-miljard-mensen-op-aarde-maar-groei-vlakt-af>

2. Junior Journalist

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Junior Journalist' op pag. 2.
- Motivatie
Jaarlijks organiseert Davidsfonds de schrijfwedstrijd Junior Journalist. Kits ondersteunt deze schrijfwedstrijd voor toekomstige journalisten voor het tweede jaar op rij. Er is aandacht voor de wedstrijd in de krant en op de website. Het artikel in Kits en de werkbladen kunnen gebruikt worden als instap om geïnteresseerde leerlingen ook te laten deelnemen. Daarbij leggen we hen een stappenplan voor dat ze eventueel zelf kunnen gebruiken. Bij voorkeur neem je met de hele klas deel aan een lokale voorronde.
- Doelstellingen
 - De leerlingen reproduceren gegevens uit een geschreven boodschap.
 - De lln. raadplegen het internet als informatiebron.
 - De lln. rangschikken schrijfstappen in de goede volgorde.

- De lln. kunnen een artikel, interview of opiniestuk schrijven rond het thema 'Trots – lokale helden', eventueel met behulp van het stappenplan.

- Werkwijze

Begin de les met het Kits-artikel. Je leest de titel van het artikel voor en bespreekt kort de voorkennis van de leerlingen bij deze titel. Zijn er leerlingen die de wedstrijd kennen, zijn er oudere broers of zussen die misschien al hebben deelgenomen? Daarna lezen de leerlingen het interview en ze verwerken het aan de hand van opdracht 1. Laat dit volgen door een korte klassikale bespreking. Pols of er leerlingen zijn die interesse hebben om ook deel te nemen. Hierna surfen de leerlingen naar de website van Junior Journalist om alles te weten te komen over de wedstrijd. Daarbij vullen ze opdracht 2 in. Voor de leerlingen aan de slag gaan met het schrijven van een tekst, bespreek je de schrijfstappen die ze eventueel zetten bij het schrijven van een tekst. Opdracht 3 wordt individueel ingevuld en klassikaal besproken. Opdracht 4 kan gebruikt worden bij de individuele brainstorm.

- Meer info voor de leerkracht bij de wedstrijd:

www.davidsfonds.be/l/library/download/urn:uuid:4267194b-0cbf-40cf-ae54-5140049184b8/inspiratieartikel+jj+leerkrachten.pdf?

3. Armstrong 2.0

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Raket naar de maan' op pag. 4.
- Motivatie

'That's one small step for man, one giant leap for mankind.' De eerste bemande maanlanding was in juli 1969 precies 50 jaar geleden. Maar het is ook alweer meer dan 49 jaar geleden dat er voor het laatst een mens op de maan rondliep. Toen de strijd om de eerste te zijn gestreden was, verdween ook de belangstelling ... Vanaf dan werd meer ingezet op satellieten en ruimtestations en het onderzoeken van Mars. Aan de hand van het artikel en de werkbladen richten we de loep op de ruimtevaart. Dit artikel kan gebruikt worden in een les

PAV of Aardrijkskunde.

- Doelstellingen

- De leerlingen zoeken antwoorden op vragen in een artikel.

- De lln. zoeken informatie op het internet op.

- De lln. vullen een kruiswoordraadsel in.

- De lln. zetten de planeten op volgorde volgens hun afstand naar de zon.

- De lln. herkennen planeten aan hun kleur.

- Werkwijze

- Instap: Toon dit filmpje aan de klas:

www.youtube.com/watch?v=Ho3Ake2f4XA

Wat weten de leerlingen van dit fragment? Je kan er een soort van 'Slimste mens' finalevraag van maken. De trefwoorden die de leerlingen moeten vinden, zijn:

1. Armstrong, 2. Apollo 11, 3. Maanlanding en 4. 1969.

- Kern: Daarna leest een leerling het Kits-artikel voor.

Vervolgens maken de leerlingen de eerste opdracht in duovorm. Ze zoeken de antwoorden in het Kits-artikel en op een computer met internetverbinding. Achteraf worden de antwoorden overlopen. Het kruiswoordraadsel kan individueel opgelost worden. De leerlingen mogen gebruik maken van het internet. Voor de laatste twee opdrachten wordt de klas in groepjes opgedeeld. Eventueel worden deze opdrachten gevolgd door de extra opdracht (zie onder).

- Slot: Weten de leerlingen naar welk boek de titel van het artikel verwijst? (*Kuifje-album Raket naar de maan van Hergé*) Wat maakt deze strip, en ook het vervolg, *Mannen op de maan*, zo speciaal? (*De strips zijn geschreven voordat de eerste raket naar de maan vloog.*) Ook het boek *De reis naar de maan* van Jules Verne is veel ouder dan de werkelijke maanreizen.

Geïnteresseerden vinden dit boek online:

www.gutenberg.org/ebooks/27309

- Extra: Elk groepje krijgt een planeet toegewezen. Ze zoeken extra informatie over hun planeet op en maken een presentatie erover, die ze achteraf voorstellen aan de klas.

Sleutel bij de werkbladen

1. 8 miljard, wat nu?

1. a. in 2011
 - b. hoeveel mensen er geboren worden en hoeveel er doodgaan
 - c. zie atlas: werelddelen: Afrika en Azië
landen: Congo en India
 - d. De geboortecijfers dalen: er worden minder kinderen geboren als een land welvarender wordt en er meer meisjes naar school gaan. Die twee zaken gebeuren nu wereldwijd.
 - e. De aarde zou tot 16 miljard mensen kunnen voeden.
 - f. Consumeren betekent het kopen van goederen en het gebruiken van diensten. Produceren betekent het omgekeerde, namelijk het maken van goederen en het verrichten van diensten.
 - g. Duurzaam produceren betekent dat je producten maakt zonder dat dit nadelig is voor mens en milieu. Duurzaam consumeren betekent dat je consumeert zonder dat dit nadelig is voor mens en milieu. Bijvoorbeeld door producten te kopen met een duurzaam keurmerk. Of producten die na gebruik een goede bestemming krijgen.
2. a. $367.000 \times 365 = 133.955.000$ (ongeveer 134 miljoen/jaar) / $7000 \times 24 = 168.000/\text{dag}$
 - b. Door de langere levensduur, betere volksgezondheid, voeding, hygiëne en medicijnen, en door de blijvend hoge vruchtbaarheidscijfers in vooral arme delen van de wereld.
 - c. $72,8 - 9 = 63,8$
 - d. in 2058
 - e. $10.000.000/1.000.000.000 = 1/100 = 1\%$
3. grafiek met jaartallen op horizontale as en aantallen op verticale as
4. a. India – China – VS / België → 11.703.292

2. Junior Journalist

1. ... won tweemaal na elkaar de wedstrijd Junior Journalist.
... is lid van de Vlaamse Vereniging voor Journalisten.
... werkt als vrijwillig reporter bij Stampmedia.
... zit dit jaar in de jury van de wedstrijd Junior Journalist.
2. a. Davidsfonds
 - b. Trots – lokale helden
 - c. voorrondes – finale
 - d. reeks 1
3. 3 – 5 – 1 – 7 – 4 – 2 – 6

3. Armstrong 2.0

1. a. *'That's one small step for man, one giant leap for mankind.'* / b. Dan zullen er weer mensen op de maan lopen. – Een eerste onbemande raket van de Artemis-missie vertrok richting de maan. – De Orion zal zich dan op 435.000 km van de aarde bevinden. – De vijfde en laatste maanlanding was in dat jaar. – Armstrong zette in dat jaar als eerste mens voet op de maan. – De Artemis I zal dan in de Grote Oceaan plonzen. / c. hier: Een speciale opdracht met een specifiek doel. – Een persoon of zaak die op een andere lijkt en er een paar mee vormt of juist het tegenovergestelde daarvan is. – onafgebroken, voortdurend. / d. *National Aeronautics and Space Administration*: de Amerikaanse organisatie voor de ruimtevaart – *European Space Agency*: de Europese organisatie voor de ruimtevaart – *Space Launch System*: het nieuwste raketsysteem, dat gebruikt wordt voor de Artemis-missie
2. 1. Laïka – 2. taikonaut – 3. satelliet – 4. Gagarin – 5. Musk – 6. kosmonaut – 7. astronaut – 8. Challenger – 9. luna – 10. Frimout – 11. Orion
3. 7. Uranus (15) - 2. Venus (0,9) - 4. Mars (0,1) - 6. Saturnus (95) - 1. Mercurius (0,1) - 5. Jupiter (318) - 3. Aarde (1) - 8. Neptunus (18)
4. Raphaël Liègeois uit Namen

4. Kits Nieuwsquiz 6

1. b – 2. c – 3. c – 4. a – 5. b
6. b – 7. a – 8. c – 9. b – 10. c

8 miljard, wat nu? (1)

1. Enkele vragen bij het Kits-artikel

a. In welk jaar vierden we de geboorte van de 7 miljardste baby?

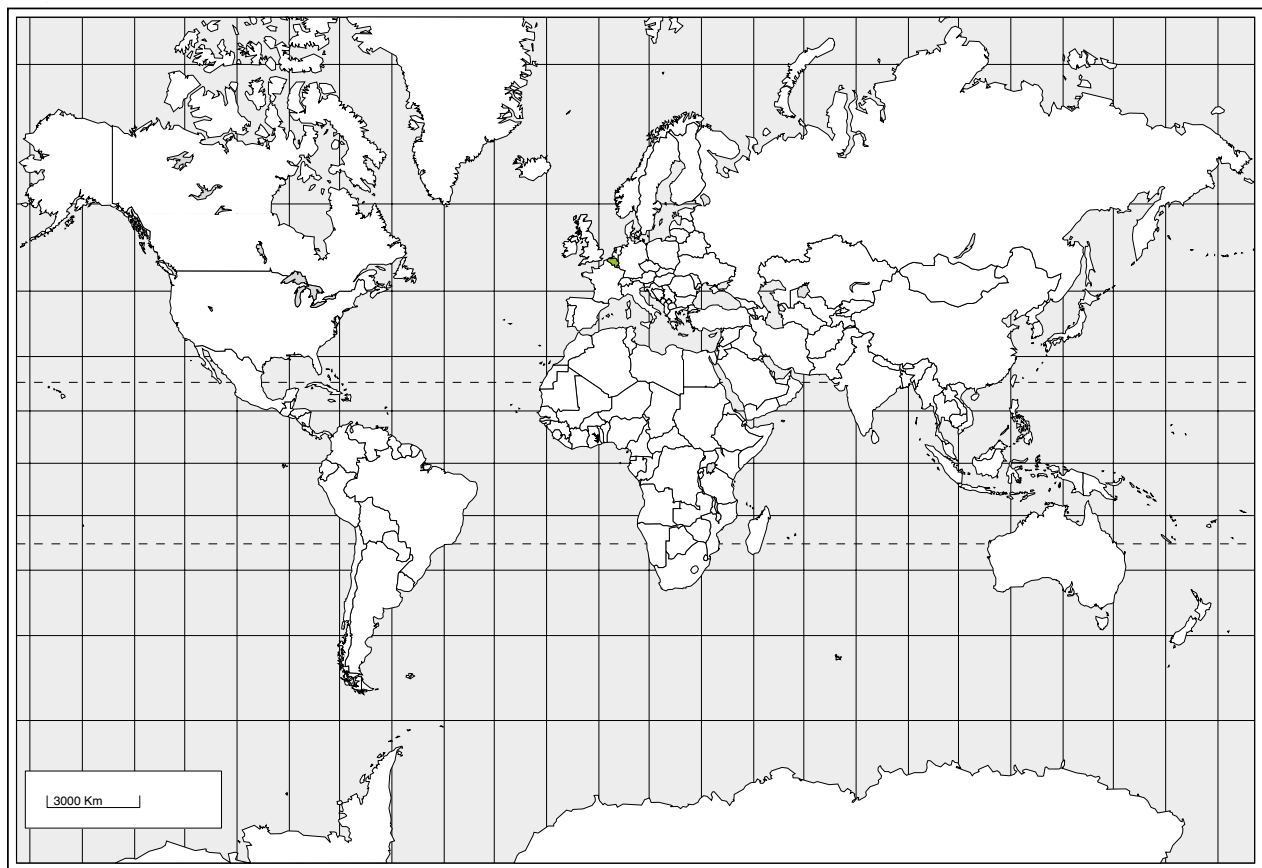
.....

b. Welke 2 factoren bepalen de bevolkingsgroei?

.....

c. Kleur op de wereldkaart de werelddelen waar de bevolking het sterkst groeit.

Zet ook een kruisje in de landen met de snelst groeiende bevolking.

d. Hoe komt het dat we pas over 15 jaar – in plaats van over 11 jaar – met 9 miljard zullen zijn?

.....

e. Hoeveel mensen zouden we kunnen voeden met het beschikbare voedsel?

.....

f. Wat is het verschil tussen consumeren en produceren?

.....

.....

g. Wat bedoelen ze in het artikel met duurzaam consumeren en produceren?

.....

.....

Foto pexels

8 miljard, wat nu? (2)

2. Markeer het antwoord op de vraag in de tekstjes en formuleer een antwoordzin.

a. Dinsdag 15 november wordt de 8 miljardste wereldburger ergens ter wereld geboren.

Vorig jaar zijn er wereldwijd 367.000 kinderen per dag geboren en stierven er dagelijks minder dan 190.000 personen. Elk uur groeit de wereldbevolking met ruim 7000 personen.

- Hoeveel kinderen zijn er heel vorig jaar (2021) geboren?

Antwoord:

- Met hoeveel personen groeit de wereldbevolking per dag?

Antwoord:

b. Tot ongeveer het jaar 1800 telde de aarde nog geen miljard inwoners en daarna duurde het nog ruim

100 jaar om het bewonersaantal van 2 miljard te bereiken. Dat de cijfers vervolgens snel de hoogte inschoten, komt door de langere levensduur, betere volksgezondheid, voeding, hygiëne en medicijnen, en door de blijvend hoge geboortecijfers in vooral arme delen van de wereld.

c. Hoe komt het dat de cijfers stegen?

Antwoord:

c. Bovendien hangt de bevolkingsgroei ook samen met onze toegenomen levensverwachting: wereldwijd steeg de gemiddelde levensverwachting bij geboorte tot 72,8 jaar in 2019: dat is 9 jaar meer dan in 1990. In 2050 zal de gemiddelde levensverwachting nog verder gestegen zijn, tot ruim 77 jaar. In de minder welvarende landen blijft de gemiddelde levensverwachting intussen 7 jaar achter bij die in rijke landen.

- Hoe groot was de levensverwachting in 1990?

Antwoord:

d. Sinds de jaren 1970 komen er elke 10 tot 15 jaar 1 miljard mensen bij. De sprong van 7 naar 8 miljard

duurde 11 jaar. Maar demografen voorspellen dat de groei vanaf nu zal afvlakken. Naarmate de levensstandaard stijgt, daalt het gemiddelde geboortecijfer. Bevolkingsexperts voorspellen dat de grens van 9 miljard over 15 jaar wordt bereikt, en de 10 miljard komt pas 21 jaar daarna in zicht.

- In welk jaar verwachten bevolkingsexperts 10 miljard mensen op aarde?

Antwoord:

e. De Europese bevolking (inclusief Rusland) is de laatste jaren nauwelijks gegroeid, van 736 miljoen naar

746 miljoen. Daarom is de groei van 7 naar 8 miljard mensen slechts voor een klein deel toe te wijzen aan Europa. In Oceanië groeit de bevolking veel sneller aan. Papoea-Nieuw-Guinea groeit snel, maar ook in Nieuw-Zeeland en Australië is de bevolkingsgroei met ruim 15 procent veel groter dan in Europese landen.

- Welk percentage van de bevolkingsgroei is toe te wijzen aan de Europese landen?

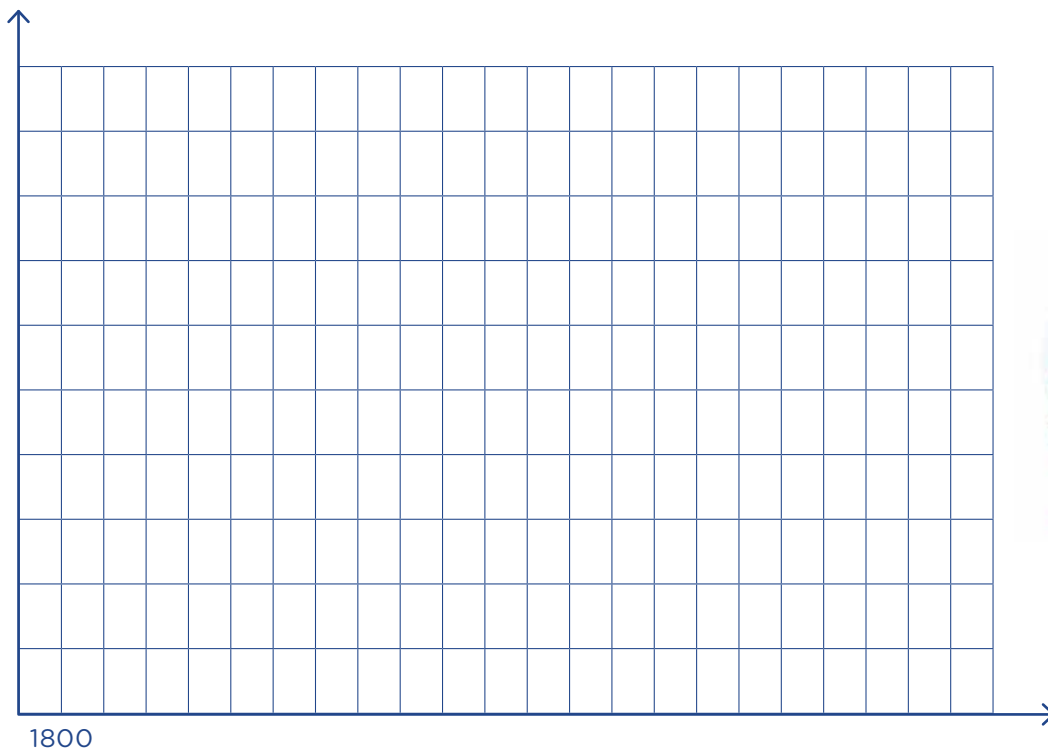
Antwoord:

8 miljard, wat nu? (3)

3. Maak zelf een grafiek met deze gegevens.

1804	1 MILJARD	15 JAAR LATER	4 MILJARD	12 JAAR LATER	7 MILJARD
123 jaar later	2 MILJARD	12 JAAR LATER	5 MILJARD	11 JAAR LATER	8 MILJARD
33 jaar later	3 MILJARD	12 JAAR LATER	6 MILJARD		

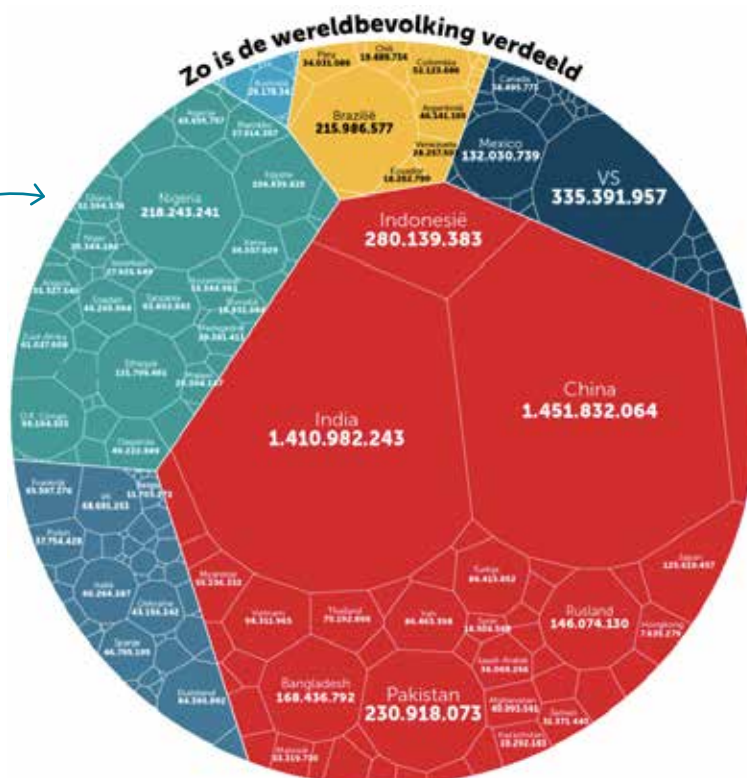
4. Dit is een ander soort voorstelling van de gegevens over de wereldbevolking.

a. Wat is de top 3 van de landen met de grootste bevolking?

1.
2.
3.

b. Hoe groot is de bevolking in België?

.....

Junior Journalist (1)

1. Bij het artikel

Wie is Elise Renckens?

Vul haar naam aan met 4 zinnen over haar schrijversloopbaan.

A graphic consisting of four irregularly shaped boxes in pink, orange, blue, and green, arranged around the text 'ELISE RENCKENS...'. The boxes are intended for writing a short article about the person mentioned in the text.

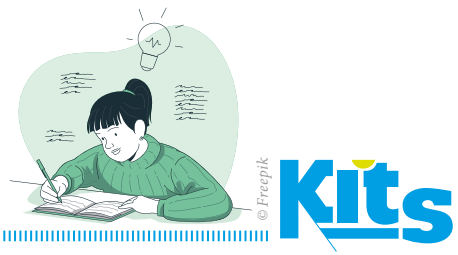
2. De wedstrijd 'Junior Journalist'

Surf naar de website van Junior Journalist en vul deze gegevens aan.

www.davidsfonds.be/activiteiten/junior-journalist

- a. Organisatie die de wedstrijd inricht:
- b. Thema van de wedstrijd:
- c. Verloop van de wedstrijd: via lokale tot nationale
- d. Reeks waarin jij kan deelnemen: reeks

Junior Journalist (2)

3. Zelf een tekst schrijven - een stappenplan

Nummer de stappen van 1 tot 7.

	Ik selecteer zaken die ik zal gebruiken in mijn tekst. Ik maak een plannetje, structuur (begin, midden, eind).
	Ik schrijf de eindversie van de tekst.
	Ik heb een onderwerp. Ik ken het doel van mijn tekst. Ik weet voor wie mijn tekst bedoeld is. Ik weet welke soort tekst ik ga schrijven. Ik bepaal waarmee ik ga schrijven. Vanuit welk standpunt en in welke tijd schrijf ik de tekst? Ik bedenk hoe mijn eindresultaat er moet uitzien.
	Ik beoordeel het eindresultaat. Is mijn schrijfdoel bereikt? Zal mijn tekst de doelgroep aanspreken? Is het eindresultaat zoals ik het bij het begin voor ogen had?
	Ik schrijf een kladversie die ik bijwerk door zelf te ... beoordelen, herlezen, schrappen, aanvullen.
	Ik brainstorm over het onderwerp. Ik verzamel informatie. Ik som ideeën op.

4. Maak een brainstorm

Armstrong 2.0 (1)

1. Los onderstaande vragen op. Je kan de antwoorden vinden in het Kits-artikel of op het internet.

a. 'Een kleine stap voor de mens, een reuzensprong voor de mensheid.'

Uiteraard sprak Armstrong geen Nederlands. Wat zei hij dan wel?

.....

b. Wat zeggen deze data jou?

2026

16 november 2022

25 november 2022

1972

1969

11 december 2022

c. Verklaar deze moeilijke woorden.

missie:

tegenhanger:

permanent:

d. Schrijf de afkorting voluit en leg uit wat ze doen of wat het is.

NASA:

.....

ESA:

.....

SLS:

.....

Foto Pexels

Foto Pexels

Armstrong 2.0 (2)

2. Vul dit kruiswoordraadsel in.

Je mag gebruik maken van het internet.

HORIZONTAAL

- 3. De maan is de enige natuurlijke ... van de Aarde.
- 5. naam van de oprichter van SpaceX
- 7. een Amerikaanse ruimtevaarder
- 8. ruimteveer dat in 1986 vlak na de lancering uit elkaar spatte; er vielen 7 doden
- 10. eerste Belgische ruimtevaarder

VERTICAAL

- 1. eerste hond in de ruimte
- 2. een Chinese ruimtevaarder
- 4. eerste ruimtevaarder in de ruimte
- 6. een Russische ruimtevaarder
- 9. Latijnse naam van de maan
- 11. nieuwste spaceship van NASA

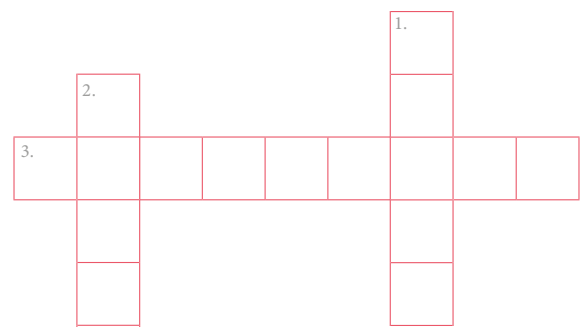
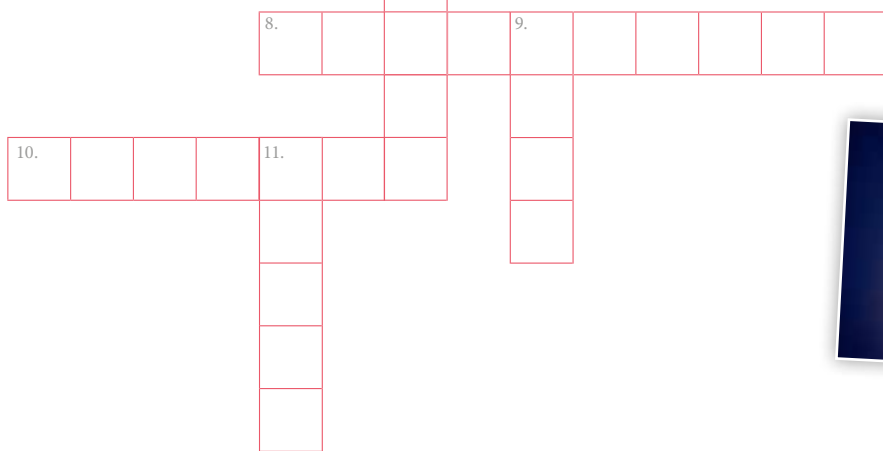
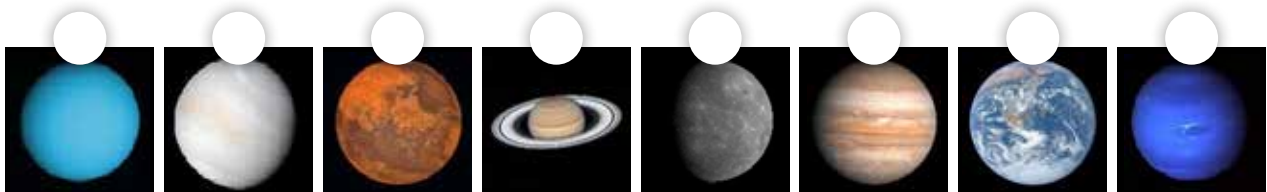

Foto Pixels

3. De planeten in ons zonnestelsel

- a. Benoem de 8 planeten.
- b. Nummer van 1 tot 8 (1 is het dichtst bij de zon).
- c. Geef ook de massa t.o.v. de aarde.

4. Ondertussen is er na Dirk Frimout en Frank de Winne een nieuwe ESA-astronaut met de Belgische nationaliteit. Ken je zijn naam en weet je waar hij vandaan komt?

Kits Nieuwsquiz 6

Sluit aan bij de Kits-krant nr. 6 - November 2022.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

- Wat kan je vertellen over de Dag van de Wetenschap?
 - a. Die dag is een idee van STEM-academies en hij wordt in Gent georganiseerd.
 - b. Die dag is een idee van de Vlaamse overheid en hij wordt al voor de twaalfde keer georganiseerd.
 - c. Die dag is een idee van Technopolis en je kan enkel op hun website van alles beleven.
- Wat kan je op 25 november in Stekene doen?
 - a. Je kan helpen bij het bestellen van bomen en bij het opstellen van een plantplan.
 - b. Je kan helpen bij het aanplanten van 4 hectare extra bosgebied.
 - c. Je kan helpen bij het planten van boompjes of je kan grappige bosfoto's maken.
- Wat is volgens wetenschappers een goede kamertemperatuur?
 - a. 18 graden
 - b. 20 graden
 - c. 21 graden
- Wat is de samenvatting van het gesprek met Elise?
 - a. Laat een laag zelfbeeld je niet verhinderen je dromen na te jagen.
 - b. Neem steeds elk woord onder de loep.
 - c. Schrijven is iets wat het leven de moeite waard maakt.
- Wat werd afgesproken op de klimaatop in Egypte?
 - a. Alle landen zullen proberen om het gebruik van fossiele brandstoffen te minderen.
 - b. Er wordt een schadefonds opgericht voor landen die grote problemen hebben door de klimaatverandering.
 - c. Alle landen zullen vanaf 2050 alleen nog hernieuwbare energiebronnen gebruiken.
- Wie of wat is Lula?
 - a. Dat is de bijnaam van Bolsonaro, de vorige president van Brazilië.
 - b. Dat is de voornaam van de nieuwe president van Brazilië.
 - c. Dat is een stuk van het Amazonegebied dat de president van Brazilië wil beschermen.
- Welke bewering over de oudste basisscholier ter wereld klopt?
 - a. Priscilla Sitieni is overleden op 99-jarige leeftijd.
 - b. Priscilla Sitieni keek de laatste 3 dagen van haar leven naar de film die over haar gemaakt werd.
 - c. Priscilla Sitieni is de oudste dokter ooit.
- Wat weet je over Artemis 1?
 - a. Met Artemis 1 zullen mensen naar andere planeten gebracht worden.
 - b. Artemis 1 is het permanent ruimtestation dat rond de maan zal cirkelen.
 - c. Artemis 1 wil opnieuw mensen naar de maan brengen.
- Welk zinnetje over ijshockey klopt **niet**?
 - a. In België spelen jongens en meisjes meestal samen in een team.
 - b. Ijshockeyspelers moeten een toque op hun hoofd dragen.
 - c. De doelen worden beschermd door een goalie, dat is een andere naam voor keeper.
- Waarop testen Vlaamse wetenschappers momenteel hun onderzoeken?
 - a. op proefdieren, waaronder muizen, kippen en zebravissen
 - b. op gekweekte menselijke cellen
 - c. op beide

Foto Pexels

Foto Pexels

Foto Pexels